

WAAR EEN WIL IS
IS EEN WEG

informatiebrochure over het Spijkerkwartier

INLEIDING

In de geschiedenis van het Spijkerkwartier zou 1978 wel eens een keerpunt kunnen blijken. In dit jaar zijn door de gemeenteraad namelijk enkele belangrijke besluiten genomen. Vooral het op 2 mei 1978 vastgestelde bestemmingsplan biedt mogelijkheden om de woon- en leefsituatie in de buurt te verbeteren. En dat is hard nodig! De achteruitgang van het Spijkerkwartier gaat nog steeds door. Veel bewoners hebben de moed al opgegeven en zijn vertrokken uit de buurt. Maar nog steeds zijn er Spijkerbuurters, die hopen dat het echt weer de goede kant op gaat, die van mening zijn dat dat moet, en die geloven dat dat kan!

Mooie plannen maken is één, die uitvoeren is twee. Het aantal buurtbewoners, dat daaraan wil meewerken neemt weer toe, maar het meeste werk moet toch door de gemeente Arnhem worden verricht. Stadsvernieuwing heeft officieel in het gemeente-beleid de eerste prioriteit, en daarin staat het Spijkerkwartier hoog genoteerd. Prachtig (en terecht!), maar zolang de buurtbewoners er niets van merken, is het een holle prioriteit.

Het is de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad, dat de mooie plannen en doelstellingen worden uitgevoerd. De buurtbewoners eisen van de raadsleden, dat ze de beloften nakomen, die voor de verkiezingen zijn gedaan. Mooie woorden hebben we genoeg gehoord (èn gelezen: stapels papier!). Er worden nu daden verwacht en verlangd!

HET SPIJKERKWARTIER

Het Spijkerkwartier is een negentiende-eeuwse buurt met veel grote huizen. Mede omdat de buurt vlak tegen het centrum van Arnhem aan ligt, is het gemeente-beleid er tot het begin van de zeventiger jaren opgericht geweest dat dit een uitstekende broedplaats was voor het bedrijfsleven. Het bedrijfsleven kon dan ook ongehinderd zijn gang gaan met het ingebruik nemen van goede woonruimte als werkplaats, kantoor en opslagruimte. We willen zeker niet alle bedrijven de buurt uitjagen, want dat er bedrijven, winkels e.d. zijn, geeft juist een levendig en bedrijvig karakter aan de buurt. Een aantal zeer hinderlijke bedrijven horen echter niet in een woonwijk thuis en dienen te worden verplaatst.

- De verkeerssituatie in het Spijkerkwartier is erbarmelijk. Overal worden auto's geparkeerd; er worden veel overtredingen gemaakt, zonder dat daar iets aan gedaan wordt. Het Spijkerkwartier wordt zeer intensief gebruikt als sluiproute, waar door veel wijkvreemd verkeer in de buurt komt.

DAT DE KLANG OVER VEEL AUTO'S, LAAT
ZE LIEVER WAT AAN DE WEG DOEN.

- Voor de kinderen is er geen gelegenheid om in het Spijkerkwartier te spelen. Voor de ouderen is er geen plaats om eens rustig te gaan zitten. Het weinige groen wordt door sommige bedrijven gebruikt om hun auto's erop neer te zetten. Het enige wat er is gebeurd is een speelplaatsje in de Spijkerstraat wat door de bewoners zelf werd aangelegd, maar de gemeente verdomd het nog dit te onderhouden!

- Nog een oorzaak dat het woon- en leefklimaat achteruit is gegaan: "De prostitutie kon zich in de jaren zestig in het Spijkerkwartier vrijelijk vestigen". De gemeente deed daar niets tegen.

De prostitutie heeft naar buiten toe een stempel op 't Spijkerkwartier gedrukt. Een heleboel randverschijnselen hangen nauw samen met de prostitutie: "tot diep in de nacht rondrijdende auto's; angst bij bewoners; kriminaliteit".

Andere verschijnselen zijn het heroïne gebruik en daarmee samenhangend het tippen door verslaafde vrouwen. Vooral dit veroorzaakt veel overlast door de hele buurt heen.

- Bovengenoemde zaken zijn oorzaken voor het feit dat veel bewoners zijn weggetrokken. Rond 1960 woonden er nog 6500 mensen in het Spijkerkwartier; nu nog krap 4000. Vooral de gezinnen zijn weggetrokken: gemiddeld vertrekt er per week één gezin met kinderen. Voor deze gezinnen kwamen andere bewoners in de plaats: alleenstaanden, zowel buitenlanders en Nederlanders. Zij wonen doorgaans in grote kamerverhuurbedrijven, die veelal geen positieve bijdrage leveren aan het Spijkerkwartier, omdat de panden en tuinen vaak slecht worden onderhouden.

AANGENAAM, U BENT AL DE DERDE NIEUWE BUURMAN DEZE HAAND.

- In het Spijkerkwartier wordt erg veel verhuisd, waardoor er een grote doorstroming is. Hierdoor hebben bewoners nauwelijks de mogelijkheid om kontakten op te bouwen met hun burens, zodoende is er ook geen sprake van een grote betrokkenheid bij de buurt.

DE WERKGROEP SPIJKERKWARTIER

De werkgroep Spijkerkwartier werd in februari 1975 opgericht. Direkte aanleiding was het uitkomen van een rapport van de Socio-graphische dienst over de problematiek van het Spijkerkwartier.

Een aantal bewoners reageerde hier gezamenlijk op. Zij vormden toen de Werkgroep Spijkerkwartier. Het doel van de Werkgroep is om de woon- en leefsituatie in het Spijkerkwartier te verbeteren. Dit wil de werkgroep samen doen met alle bewoners van het Spijkerkwartier. Alle buurtbewoners zijn daarom van harte welkom om samen te werken aan die doelstelling. Alle leden van de werkgroep komen elke veertien dagen bij elkaar op maandagavond in de Lommerd.

Dan worden alle zaken besproken, die met het Spijkerkwartier te maken hebben. Hier wordt ook bekeken wat er aan de problemen gedaan kan worden. De werkgroep is verdeeld in een aantal werkdelen.

Werkdeel groenvoorzieningen:

Zij organiseert jaarlijks de bloembakkenactie en bekijkt waar mogelijkheden zijn om meer groen- en speelvoorzieningen in de buurt te krijgen.

BEETJE GROEN

Werkdeel ruimtelijke ordening:

Zij heeft gewerkt aan het tot stand komen van het bestemmingsplan en probeert bewoners te betrekken bij de konkrete uitvoering van plannen, die gemaakt zijn. Een voorbeeld hiervan is het samen met de huidige en de toekomstige bewoners bekijken hoe het gebied rond het begin van de Spijkerstraat eruit komt te zien.

Werkdeel publiciteit:

Zij verzorgt het maken van de wijkkrant Spijkerkwartier en zorgt voor verdere publiciteit naar de bewoners van het Spijkerkwartier toe.

Andere activiteiten van de werkgroep zijn:

- Het draaiende houden van de werkwinkel. Hier kan iedereen informatie krijgen over wat er allemaal in het Spijkerkwartier gebeurt.

- Het samen met de bewoners in de Gravenstraat maken van een plan om deze straat te verbeteren en dit ook bij de gemeente aan- kaarten.
- Samen met bewoners aan de Boulevard Heuvelink wordt geprobeerd om het plantsoentje aan de Boulevard op de hoek van de Kastanje- laan te verbeteren, zodat de kinderen daar kunnen spelen en er beter gebruik van gemaakt kan worden.

De Werkgroep Spijkerkwartier heeft, sinds begin 1976, regelmatig overleg met de gemeente Arnhem in de projectgroep Spijkerkwartier. Wethouder Altena van Volkshuisvesting is sinds kort voorzitter van de projectgroep. Door middel van dit overleg probeert de werkgroep druk uit te oefenen om de gemeente zover te krijgen dat er konkrete activiteiten ontplooid worden.

De projectgroep heeft verschillende werkgroepen. Hierin wordt ge- werkt aan specifieke onderwerpen, zoals het bestemmingsplan en de uitwerking daarvan.

WAT IS ER BEREIKT

De afgelopen jaren is er toch wel het één en ander gebeurd in het Spijkerkwartier. De gemeenteraad heeft in mei 1978 het bestemmings- plan voor het Spijkerkwartier vastgesteld, een middel om ongewen- ste ontwikkelingen tegen te houden. Maar het bestemmingsplan zal ook een middel moeten zijn om te komen tot werkelijke verbeterin- gen van het Spijkerkwartier, want aan plannen alleen hebben we niets.

De eerste fase van de Lommerd werd geopend in februari 1978. Hier- mee was een konkrete stap gezet om te komen tot een "buurtcentrum" voor het Spijkerkwartier. De werkgroep heeft daar de werkwinkel. Elke zaterdagmorgen een spreekuur gehouden door de 'Rechtswinkel' Arnhem. Ook is er ruimte voor de opbouwwerker. De Spellenbank Spijkerkwartier vindt elke don- derdagmiddag plaats in de Lommerd. Hier kunnen ouder samen met hun kinderen spelletjes lenen en praten over zaken, die te maken hebben met onderwijs en opvoeding.

Verder heeft de gemeenteraad geld verstrekt voor de tweede fase van de Lommerd. Hierdoor wordt het voor buurthuis de Hamer mogelijk om meer activiteiten te organiseren. Ook komt de peuterspeelzaal "het Vuur" in de Lommerd. In Januari 1979 wordt het tweede deel van de Lommerd feestelijk ge- opend.

DAT HEB IK JAREN
MOETEN MISSEN.

In april 1978 is er een Jeu de Boulesbaan gekomen in het Spijkerkwartier: 'eindelijk een mogelijkheid om te spelen en om rustig op een bankje te zitten.

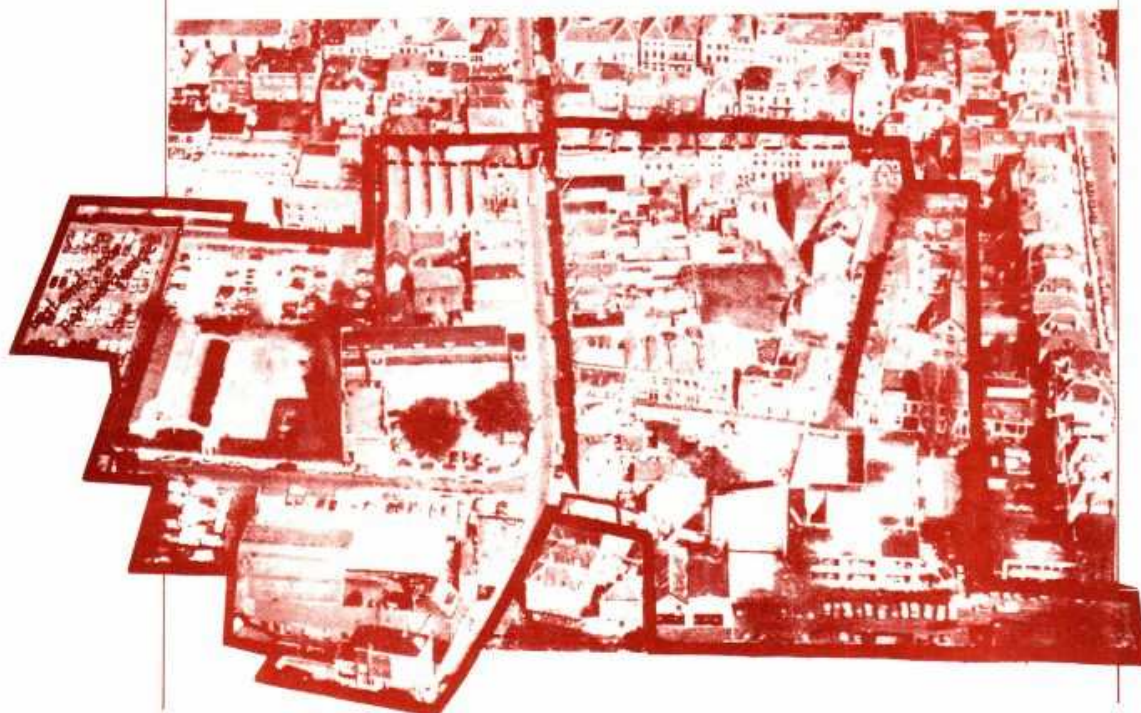
Dit zijn zeker belangrijke zaken voor de bewoners van het Spijkerkwartier, maar hier zijn we er natuurlijk niet mee. We kunnen deze maatregelen eigenlijk alleen nog maar

bestempelen als "randvoorwaarden" en vriendelijke gebaren. Het komt nu aan op daadwerkelijke maatregelen, die door de bewoners ervaren worden als een verbetering van de woonsituatie in het Spijkerkwar- tier.

WAT ER MOET GEBEUREN

Als het de gemeente Arnhem werkelijk ernst is met het Spijkerkwartier dan zal ze dit nu moeten tonen. De hoofddoelstelling is dat het Spijkerkwartier weer een fijne woonwijk wordt. Dit is slechts mogelijk als de gemeente hier ook de noodzakelijke maatregelen voor neemt. En niet over een paar jaar, want dan zou het wel eens te laat kunnen zijn. We eisen, dat de maatregelen op zeer korte termijn genomen worden. Puntsgewijs willen we er hieronder een aantal noemen. In de Zomer van 1977, toen het (ontwerp-) bestemmingsplan zo goed als klaar was, hebben we een aantal van deze punten ook al aan de verschillende fracties voorgelegd, maar sindsdien is er vrijwel niets gebeurd!

- Toen het bestemmingsplan werd vastgesteld, beloofden B & W dat er 'medio 1978' een uitwerkingsplan zou zijn. Het is er echter nog lang niet. En wat nu in de maak is, is veel vager dan waar de Raad én de buurt om hebben gevraagd.
- De gemeente moet fulltime mankracht en middelen beschikbaar stellen om dit plan te realiseren. Nu zijn de ambtenaren, die met het Spijkerkwartier bezig zijn geweest, met andere zaken bezig. Hierdoor wordt er veel te weinig tijd besteed aan het uitwerken van het bestemmingsplan Spijkerkwartier, en er zit totaal geen schot in de zaak.
- De gemeente moet de uitwerking van de "grijze vlek" serieus aanpakken, opdat er op zeer korte termijn werkelijk nieuwe huizen staan. Om te beginnen moet er een kwaliteitsonderzoek komen van de huidige panden. De gemeente zegt daar echter het eerste half jaar geen tijd voor te hebben. Dit is onaanvaardbaar omdat daarmee alle plannen voor dit gebied opgehouden worden.

- Het plan van de bewoners van de Gravenstraat om hun straat te verbeteren, moet - althans in hoofdzaken - door de gemeente gehonoreerd worden.
- In het bestemmingsplan zijn enkele binnenterreinen voor o.a. speelvoorzieningen aangewezen. Dit zal direkt aangepakt moeten worden, omdat daardoor ruimte beschikbaar komt voor de spelende kinderen.
- De gemeenteraad heeft het beleid aanvaard voor de konsentrasie van de prostitutie. Echter de werkelijke uitwerking van dit plan laat op zich wachten. De konsentrasie van de prostitutie heeft de hoogste prioriteit.
- De gemeente Arnhem dient actief in te spelen bij het verplaatsen van de hinderlijke bedrijven. Bij de Provinciale Direkte Volks-huisvesting moet worden aangedrongen op een goede toepassing van de 80% regeling. De gemeente zal hier zelf het initiatief voor moeten nemen.
- Nu de tweede Rijnbrug al een tijd in gebruik is moet er - zoals beloofd! - een definitieve verkeerscirculatie komen, die het wijkvreemd verkeer verhinderd om het Spijkerkwartier als sluiproute te gebruiken. Ook dient voorkomen te worden dat het prostitutieverkeer tot diep in de nacht rondjes blijft draaien.
- De overlast door het tip-pelen en de handel in harddrugs moet verdwijnen. Het politie-optreden moet verbeterd worden, waardoor de veiligheid en rust in het Spijkerkwartier gegarandeerd wordt. Dit geldt zeker ook voor het konsentrasiegebied. Hiervoor moet een aparte verkeerscirculatie komen waar de politie ekstra moet optreden.
- Het onderwijs in het Spijkerkwartier is verslechterd, de sluiting van de Karel van Gelderschool is een feit geworden. De bestaande onderwijsvoorzieningen moeten verbeterd worden. Aktiviteiten van de werkgroep onderwijsstimulering Spijkerkwartier (W.O.S.S.) moeten voortgezet kunnen worden (zie nota W.O.S.S.). Het werk van het Arnhemse Binnenstadscholen Projekt moet kunnen doorgaan. Indien noodzakelijk zal de gemeente Arnhem hier geld voor beschikbaar moeten stellen, als het rijk weigert dit verder te financieren.

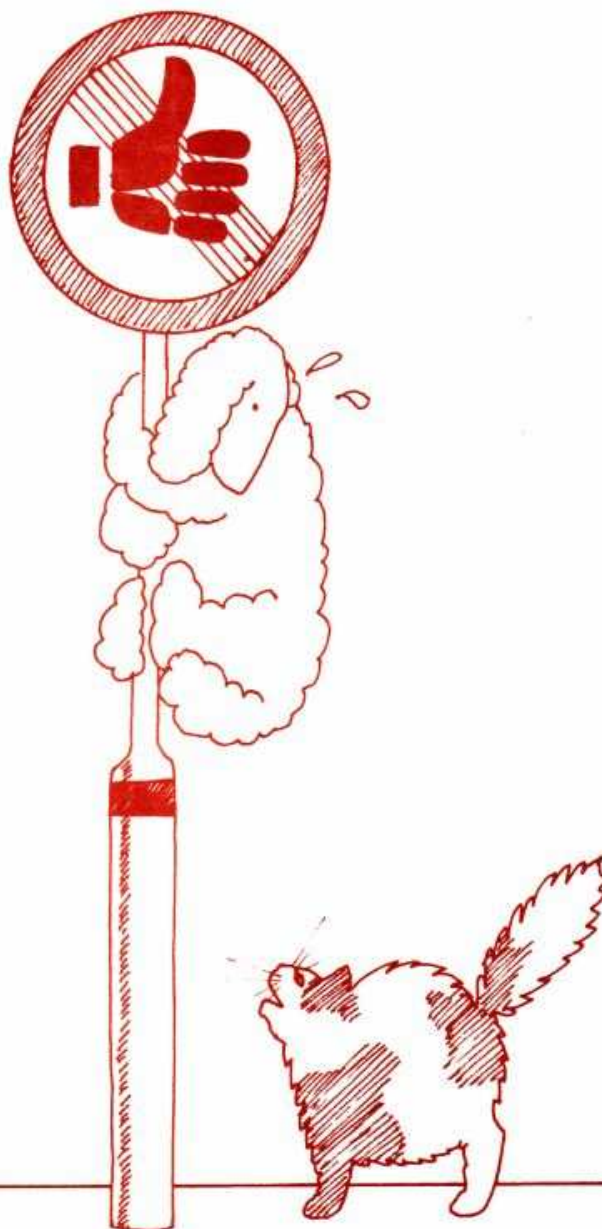

Wil het woon- en leefklimaat in het Spijkerkwartier daadwerkelijk verbeterd worden, dan moeten bovenstaande punten snel gereali-seerd worden. Zeker om te voorkomen, dat er steeds meer gezinnen uit het Spijkerkwartier vertrekken, maar ook om te stimuleren dat het Spijkerkwartier weer een buurt wordt waar gezinnen met kinde-ren fijn kunnen wonen. Als dat lukt is het immers ook voor anderen een fijne buurt.

Het is voor het Spijkerkwartier bittere noodzaak dat er konkrete maatregelen worden genomen. Gebeurt dit niet op zeer korte termijn dan is het te laat en gaat de buurt, waar het goed wonen zou kunnen zijn, definitief de verkeerde kant uit.

De politieke partijen hebben vlak voor de laatste gemeenteraadsverkiezingen in de wijkkrant geschreven wat zij van plan waren te doen voor het Spijkerkwartier. We verwachten daarom van hen dat zij de woorden van vlak voor de verkiezingen om zullen zetten in daden, nu zij de verantwoordelijkheid hebben over het wel en wee van de bewoners in het Spijkerkwartier.

Waar het echt om gaat is onze wijk leefbaar te maken. Opdat we kunnen zeggen: "Het Spijkerkwartier? Een prima plek om te wonen!"

uitgave van de werkgroep Spijkerkwartier
Spijkerstraat 185 a tel. 423549

